



OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK

Tagozat: *általános iskola*

Tantárgy: Vizuális kultúra

1. évfolyam

- Készítsen el egy egyszerű karácsonyi ablakdíszet hajtogatással, nyírással!
- Weöres Sándor vers (Paripám csodaszép pejki) illusztráció elkészítése A/4-es műszaki rajzlapra, vízfestéssel.
- Farsangi jelmezterv készítése arányos emberábrázolással A/4-es műszaki rajzlapra, szabadon választható technikával.
- Rajz készítése édesanyjáról, megfigyelt munkája közben, színes ceruzával és filctollal, A/4-es műszaki rajzlapra.

2. évfolyam

- Karácsonyi dekoráció, ajtódísz készítése papírtányérból.
- A tulipánná változott királyfi - Meseillusztráció készítése A/4-es műszaki rajzlapra, vegyes technikával (vízfesték, filc, színes ceruza).
- Állat formájú farsangi álarc készítése vegyes technikával, papírkivágással.
- Képeslap készítése anyák napjára A/4-es kartonból, vegyes technikával.

3. évfolyam

- Saját karácsonyfa tervezése vegyes technikával (vízfesték, filc, színes ceruza), A/4-es műszaki rajzlapra.
- Égig érő fa, vagy A fából faragott hajadon című mese illusztrációjának elkészítése színes ceruzával, A/4-es műszaki rajzlapra. A mese lényegének kiemelésével, részletek kidolgozásával. Különleges fák megjelenítése.
- Farsangi busóálarc készítése papírzacskóból.
- Legemlékezetesebb napom édesanyámmal címmel anyák napi képregény készítése, változások, folyamatok és mozgás ábrázolása (6-8 kép) Szabadon választható technika, A/4-es rajzlapra.



4. évfolyam

- Karácsonyi üdvözlőlap készítése A/4-es kartonból, vegyes technikával.
- Mátkirálynő című mese illusztrálása - Szereplők tulajdonságainak kiemelésével. Előtér, háttér megjelenítése. A/4-es műszaki rajzlapra, vegyes technikával.
- Farsangi busóálarc készítése papírból. Vízfestéssel, papírkivágással.
- Anyák napi portré készítése A/4-es műszaki rajzlapra, szabadon választható technikával. Emberi arc ábrázolása az arányok betartásával, érzelmek kifejezése.

Felső tagozat

Az alábbiakban feltüntetett témakörök közül a vizsgázó tetszés szerint válasszon ki egyet, amelyet dolgozzon fel egy 6-10 diából álló prezentációban. A prezentáció diája tartalmazza a tanuló által feldolgozott téma címszavait és a témához elkészített saját alkotásokat vagy egyéb, külső forrásokból választott képeket is.

A prezentációt a vizsgabizottságnak kell bemutatni 10 percben. A tanuló az osztályozó vizsgára behozza és annak keretében a vizsgabizottságnak bemutatja eredeti vázlatait, rajzait és festményeit is.

Évfolyam: 5. évfolyam

Választható témakörök:

1. **Az őskori vagy az ókori kultúrák művészetének:** a tanuló önálló kutatómunka alapján, a kulcsfogalmak és képválogatás felhasználásával, összeszerkesztésével dolgozza fel a témát.
A témakörön belül választható korszakok és kultúrák:
 - az őskori művészet;
 - az ókori egyiptomi művészet;
 - az ókori görög művészet;
 - a Római Birodalom művészete.
2. **Történetmesélés képekkel:** a vizsgázó vizuális és szöveges elemeket kombinálva feldolgoz és bemutat egy mesét vagy egy történetet.
Munkájához az alábbi műfajok közül választhat:
 - egy történethez kapcsolódóan két meseillusztráció rajzolása vagy festése;
 - 10-14 képkockából álló képregény összeállítása;
 - két szó-kép megtervezése és részletes kivitelezése;
 - két féle képversek elkészítése (saját vers vagy választott szöveg alapján).
3. **Jelek értelmezése és jelek tervezése:** a tanuló a modern ember életéből választott témához kapcsolódóan a jelek tartalmával és jelek tervezésével foglalkozik. Az alábbi lehetőségek közül egyet kiválaszt és önállóan gyűjtőmunkát végez, ebből összeállít egy válogatást, amelyet prezentál. A választott témában vázlatokat készít, megtervez és A5-



ős méretben megrajzol négy darab saját piktogramot is.

Választható témák:

- a tömegközlekedés;
- a térképekkel és informatikai eszközökkel történő tájékozódás;
- a kulturális élet;
- a sporttevékenységek területéről.

4. **A mozgás ábrázolása:** az időbeli és térbeli változások bemutatását a tanuló művészeti alkotások segítségével valamint a témához kapcsolódóan két saját tervezésű alkotással prezentálja. A témát szabadon választott esemény vagy történet alapján közelíti meg és rajzokat vagy festményeket készít ehhez kapcsolódóan.

5. **Plakátművészet és plakáttervezés:** a tanuló a plakátművészet alkotásai közül válogatva, környezetvédelmi témában kutatva, kiválaszt és prezentációjában bemutat néhány számára inspiráló plakát. A témához illeszkedően megtervez és elkészít két saját plakátváltozatot egy fontos környezetvédelmi esemény népszerűsítésére.

Választható témák:

- a méhek világnapja (május 20.);
- a víz világnapja (március 22.);
- a madarak és a fák napja (május 10.);
- az erdők világnapja (március 21.);
- óceánok világnapja (június 8.).

Évfolyam: 6. évfolyam

1. **A honfoglaló magyarság művészete:** a tanuló önálló kutatómunka alapján prezentációt állít össze az alábbi szempontok szerint:
 - jellegzetes motívumok;
 - fontos és szimbolikus tárgyak;
 - jellegzetes technikák;
 - motívumok és témák történeti és vallási szempontú értelmezése.
2. **Logótervezés:** szabadon választott téma alapján a tanuló
 - anyagot és inspirációt gyűjt egy új logó megtervezéséhez;
 - elkészít a témához kapcsolódóan háromféle vázlatos tervet;
 - az egyik terv kiemelve azt pontosítja és kidolgozza;
 - elkészíti a választott logó színes és fekete-fehér változatait is;
 - prezentációjában a teljes folyamatot bemutatja.
3. **A román és a gótikus művészet:** a vizsgázó felkészül a középkor két nagy korstílusának, a román és a gótika korszakának, művészetének bemutatására, az ismertetőjegyek áttekintésére. A tanuló prezentációját saját gyűjtő- és kutatómunkája alapján készíti el, összehasonlítja a két korszak művészetének jellemzőit, építészeti és festészeti területen, a témák és a technikák tekintetében.
4. **Kép és szöveg kapcsolata:** a tanuló grafikai tervet készít az alábbi két téma közül egyet kiválasztva:
 - egy kiválasztott monda vagy legenda alapján egy 15-20 képkockából álló képregény tervezése és megrajzolása;
 - egy könyv címlapjának és egy oldalpárjának tervezése, a témához illeszkedő kettő féle iniciálé kidolgozásával.



5. **Jelek értelmezése és jelalkotás:** a tanuló megtervezi egy középkori családi címerét a heraldika szabályainak áttekintésével és alkalmazásával. A tervezéshez szolgáljon alapkén, a kész munkában legyen felismerhető és a prezentációban kerüljön bemutatásra:
 - egy 4-5 mondatos (valóságos vagy fiktív) családtörténet;
 - egy kiválasztott címerállat;
 - két választott szín;
 - egy kiválasztott címer- vagy pajzsforma.
6. **Játék és kísérlet a vonalakkal:** a tanuló saját kutatómunkájára alapozva megtervez egy „line art” grafikát vagy terülmintát. A természeti környezetből (tájképek alapján vagy az állat- és növényvilágból) választott három féle téma alapján egyvonalas grafikák és minták változatait készíti el, egyszerűsítéssel és stilizálással. A végleges grafikák kivitelezése monokróm technikával, filctoll vagy tus használatával valósuljon meg.

Évfolyam: 7. évfolyam

1. **Kompozíciótípusok:** a tanuló prezentációjában bemutatja a kompozíciók alaptípusait és egy-egy művészettörténeti példával alátámasztja ezeket, a jellemző vizuális elemek ismertetésével. (A kompozíció lehet zárt, nyitott, dinamikus, statikus, horizontális és vertikális osztású, átlós, háromszögre épített, szimmetrikus, aszimmetrikus stb., attól függően, hogy alkotóelemei hogyan viszonyulnak egymáshoz.)
2. **A barokk művészet:** a tanuló saját kutatómunkájára alapozva elkészít egy prezentációt, amelyben bemutatja a barokk korstílus stílus- és ismertetőjegyeit. Ismerteti a korszak építészetének és festészetének jellemzőit, a legfontosabb témákat és technikát. Az összeállításban kiemeli és bemutat három híres barokk szobrot, kitér ezek alkotóira és röviden összefoglalja a választott szobrok témaválasztását.
3. **A thaumatróp (optikai, kétfázisú animációs játék) története és tervezése, elkészítése:** a vizsgázó felkészül a thaumatróp történetének rövid bemutatására, ismerteti ennek működési elvét, felhasználási lehetőségeit és népszerűségének okait. A feladat részeként a tanuló tetszőlegesen kiválaszt két témát illetve két kis történetet és ezeket feldolgozza az optikai játék segítségével és lehetőségeinek ismeretében.
4. **A klasszicizmus stílustörténeti korszakának:** a tanuló saját kutatómunkájára alapozva bemutatja a 18. század második felétől a 19. század elejéig tartó művészeti korszakot. Összefoglalja a klasszicizmus jellemzőit építészeti, festészeti és szobrászati alkotások tükrében. Az 6-10 diából álló prezentáció készüljön a teljesség igényével, a kulcsfogalmak és képválogatás megjelenítésével, a diasor tudatos szerkesztésével.
5. **Érzelmek és hangulatok:** a tanuló elkészít négy darab, emberi érzelmeket (arckifejezéseket és az ember valós vagy a hangulatot kifejező, stilizált környezetét ábrázoló) kompozíciót, színes technikával. A képeket úgy tervezi meg és készíti el, hogy az érzelmek pontosan és árnyaltan kerüljenek



megfogalmazásra, a színek és a formák összehatása erősítse, gazdagítsa a vizuális tartalmat.

6. **Perspektíva a gyakorlatban:** a vizsgázó a perspektíva szabályai szerint ábrázol egy kiválasztott bútort, legalább három nézőpontból. Rajzain alkalmazza a centrális és a kétenyészpontos perspektíva rendszerét és szerkesztési elvét. A munkafolyamatot dokumentáló diasor tartalmazzon:
 - a kétféle perspektivikus ábrázolási mód szerkesztési elvét és törvényszerűségeit;
 - a választott bútorról 2-3 fényképet;
 - dokumentációt a tanuló munkájáról, rajzolás közben (fényképek a vázlatrajzokról és a készülő munkákról);
 - két darab, tónusozott rajzot befejezett állapotban.
7. **Az emberi test ábrázolása mozgás közben:** a tanuló a mozgás megjelenítésével foglalkozik és önálló kutatómunka alapján, 4-5 kiválasztott műalkotáson és három saját rajzának készítése során. A saját munkákon egy-egy lapon bemutatja különféle kisebb mozdulatok fázisait, és egy nagyívű, helyváltoztató mozgás egyes pillanatainak ábrázolását. A rajzok logikusan és jól követhetően szemléltessék és kövessék le az egyes mozzanatokot valamint a választott mozgást és a téma összképét.

Évfolyam: 8. évfolyam

1. **A szecesszió jellemzői:** a tanuló prezentációt állít össze a 19–20. századforduló idején megjelenő, jellegzetes tartalomú és formavilágú stílustörténeti irányzatról. Kitér a szecesszió építészeti, festészeti és szobrászati alkotásainak bemutatására. Az 6-10 diából álló prezentáció készüljön a teljesség igényével és önálló kutatómunka alapján, a kulcsfogalmak és képvalóogatás megjelenítésével, a diasor tudatos szerkesztésével.
2. **Expresszionista plakát tervezése:** a vizsgázó egy szabadon választott téma alapján plakátot tervez egy rendezvényhez vagy egy felhívás esetleg egy üzenet megfogalmazására. Munkájában az expresszionizmus jellemzőit és eszközeit alkalmazza. A kutatómunka foglalja össze képvalóogatás segítségével a művészettörténeti jellemzőket, tartalmazzon néhány expresszionista műalkotást és izmusra jellemző kulcsszavakat. A diasorban szerepeljen a tanuló saját tervező- és alkotómunkáját dokumentáló képanyag is, valamint a tervek, a variációk és a kész plakátok másolatai is.
3. **Egy közpark tervezése:** a tanuló egy digitális térkép felhasználásával kiválaszt egy közterületet a városban, ahová a városlakók által szabadon látogatható parkot tervez. A diasor dokumentálja a terület kiválasztását, annak jelenlegi állapotát és a zöldterület kialakítására vonatkozó terveket. A tanuló végezzen kutatómunkát a legelterjedtebb parktípusokról, mutassa be ezek jellemzőit, kialakításuk koncepcióját és kertészeti kritériumaikat. Az összeállítás dokumentálja a tanuló tervező- és alkotómunkáját, tartalmazzon a terveket és mutassa be a park végleges változatát térképen és két nézeti képen.
4. **Az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus:** az összeállításban a vizsgázó önállóan végzett kutatómunkára alapozva foglalja össze a két stílusirányzat jellemzőit, ismert alkotóit. A prezentáció tartalmazzon 10-12



darab híres műalkotást és ezek adatait is. A 6-10 diából álló prezentáció készüljön a teljesség igényével, a kulcsfogalmak és képválogatás megjelenítésével, a diasor tudatos szerkesztésével.

5. **Piktogramok tervezése:** a vizuális kommunikáció alapvető jellemzőinek megismerése után a tanuló készítsen el egy min. 10 piktogramból álló sorozatot, amely segíti és informálja a kutyatartókat kedvencük ellátásával kapcsolatos tékákbán. A piktogramok alkossanak vizuális egységet, szín- és vonalhasználatuk legyen következetes és a sorozat legyen alkalmas a városban való kihelyezésre. (Lehetséges témák a piktogramokhoz: állateledelbolt, állatorvosi rendelő, kutyajátszótér, kutyasétáltató, kutyavécé, kutyaiskola, stb.)
6. **Színtani ismeretek:** a vizsgázó felkészül a színtan elméletéből, hogy munkája során meg tudja jeleníteni a színekkel, ismertetni tudja a színek szimbolikus jelentéseit és be tudja mutatni a színek kontrasztokat. A munkáját dokumentáló diasorban, önálló kutatómunka alapján összefoglalja a színek felépítését, a komplementer színeket és a színkeverés alapvetéseit. Szabadon választott festészeti technikával készítse el és mutassa be a hét színek kontrasztot egy-egy példával.
7. **Tárgytervezés:** a tanuló egy szabadon választott bútortípus vagy bútortársaság tervezésével foglalkozik. A választott bútor(ok) funkcionáljanak egy passzív házban, készüljenek (részben vagy egészben) újrafelhasznált anyagokból és feleljenek meg szigorú környezetvédelmi szempontoknak is (összetett funkciók, oldható kötések, tartósság, anyagkombinációk nélküli megoldások stb.). A diasorban a tanuló kutatómunkája alapján foglalja össze a passzív házak jellemzőit, építésük és használatuk alapvető kritériumait. A bútortervek készüljenek többféle szín- és formai variációban, a választás lehetőségét
8. biztosítva a felhasználóknak.